

LEGYÉL TE IS MADARÁSZ!

Levelező vetélkedő

2. forduló

3-4. osztály

Beküldési határidő: április 27.

1. FELADAT: Nyomozás a természetben

Szeretnétek valódi nyomozók lenni? Itt a lehetőség! A madarak mindenütt otthagyják nyomaikat, s ha nyitott szemmel jártok, könnyen rájuk találtok.

Gyűjtsetek madár-életnyomokat (pl. toll, tojáshéj-darab, lábnyom*, táplálkozás nyoma, stb.**), és próbáljátok meg kideríteni, vajon „kitől” származnak! Ha apróbb dologról van szó, ragasszátok fel papírra és írjátok alá, **mi az**, esetleg hogy **kihez tartozott**. Ha mozdíthatatlan vagy „használatban levő” nyomot találtatok, fotózzátok le és azt küldjétek el nyomtatott vagy akár digitális formában (a képek egyértelmű megjelölésével a címben).

(A pontozásnál max. 10 nyomot tudunk figyelembe venni, az ezen felül beküldött életnyomok pontozására a vetélkedő végén, azonos összpontszám esetén a sorrend eldöntése céljából kerülhet sor.)

Figyelmeztetés! Soha ne nyúljatok elpusztult madárhoz (vagy más állati tetemhez), köpethez, ürülékhez gumikesztyű nélkül, mert ezek esetleg fertőzést okozhatnak. Ha ilyen nyomokat találtok, inkább fotózzátok le! A többi életnyom begyűjtése után is feltétlenül mossatok kezet!

***Ötlet:** az állatok lábnyomait un. nyomcsapdával is begyűjthetitek. Ehhez mindössze száraz, szitált homokra van szükségetek, amit a házatok vagy iskolátok háta mögötti járdára vagy más kemény felületre szórjatok ki, ahol nem járnak gyakran emberek. A homokot egy nagyobb, lapos tálcára is tehetitek, s ezzel együtt bárhová elhelyezhetitek, ahol madarak járnak. A felületét vonalzóval simítsátok el és kezdődhet a nyomcsapdázás!

****Mivel az előző fordulóban fészkeket, odúkat már „gyűjtöttetek”, így most más életnyomokat keressetek!**

Elérhető pontszám: 25 pont

2. FELADAT: Ki vagyok?

A. Hat madár szeretne nektek bemutatkozni egy-egy mondattal, de mondat-részleteik összekeveredtek. Az alábbi táblázatban keresgélve, a kódok alapján állítsátok össze bemutatkozó mondataikat és írjátok a madarak neve alá, a pontozott vonalakra!

Jégmadár: C2, E6, B5, D3, C4

☐

.....

.....

Tövisszúró gébics: C6, E3, A1, D5, B3

☐

.....

.....

Lappantyú: E1, A5, D2, B1

☐

.....

.....

Őszapó: B6, C3, E4, A6, D1, A4

☐

.....

.....

Meggyvágó: A2, E5, C1, B4, D6

☐

.....

.....

Gyurgyalag: B2, D4, A3, E2, C5

☐

.....

.....

	A	B	C	D	E
1	szúrva	veszel!	a meggy magot is	védi	Ha becsukom
2	Erős	Méheket,	Egy méterre	észre sem	de a fullánkjukat
3	is eszem,	élelmiszer- készletemet.	zuzmó- fészkenben	kedvenc	töviseire
4	a fiókákat.	könnyedén	eledelemért.	darazsakat	vastag
5	a szememet,	a víz alá	letöröm.	raktározom	csőrömmel
6	tolldunyha	Labdaszerű	Bokrok	szétroppantom.	is lemerülök

B. Ha a mondatok összeálltak, nézzétek meg jól a fényképeket is! Vajon melyik képet ki küldte? Írjátok a fotók számát a bemutatkozások fölé, a madarak nevei mellett található *négyzetbe*!



1.



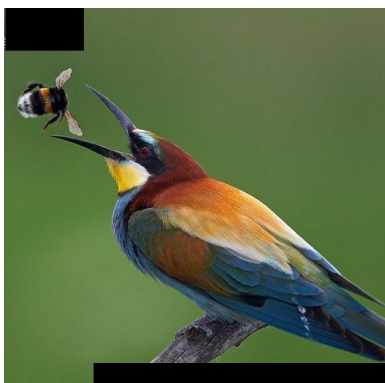
2.



3.



4.



5.



6.

Elérhető pontszám: 18 pont

3. FELADAT: Büszke apák és csemetéik

Számos madárfajnál a család tagjai különféleképpen „öltözködnek”. A tojásokat óvó madár anyák (a tojók) és a tapasztalatlan, fiatal madarak tollruhája kevésbé színes, rejtőzködésre alkalmasabb. A legszínesebb tollazata a nászruhás apamadaraknak (un. öreg hímeknek) van, ez az „ünnepi ruha” tulajdonosa kicsattanó egészségét, erejét jelzi.

A képeken öreg hímeket és csemetéiket láthatjátok. Nézzétek meg alaposan őket és próbáljátok megállapítani, melyik apához melyik utód tartozik (a csőrök, lábak formájára, vastagságára különösen ügyeljete!). Az öreg hímek fotója alatt nevük összekeveredett betűit olvashatjátok. Tegyetek rendet a keveredésben és írájátok az alábbi pontozott vonalakra a valódi neveket! A nevek mellé, a négyzetekbe utódaik képének számát írájátok!

LENGETIC:

☐

ÓSZIRTSÖVÚ CSIGÉB:

☐

HUU:

☐

GIRALPA SSA:

☐

RITEK DORKARÚZSFA:

☐

EFEKET GÓRI:

☐

DÖLZ LÜKÖL:

☐

GYÖRVÖSBE:

☐

TÖVÜLŐS:

☐

Elérhető pontszám: 18 pont



LENGETIC



ÓSZIRTSÖVÚ CSIGÉB



HUU



GIRALPA SSA



RITEK DÖRKARÚZSFA



EFEKET GÓRI



DÖLZ LÜKŐL



GYÖRVÖSBE



TÖVÜLŐS



9



2



8



3



7



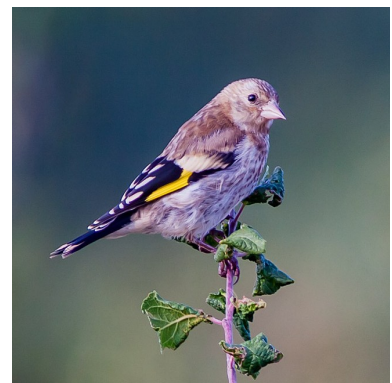
1



6



5



4

4. FELADAT: Vonulók és itthon-telelők

A. A régi korok emberei számára nagy rejtélyt jelentett, hogy bizonyos madarak hova tűnnek el ősszel. Az ókorban például úgy gondolták, hogy a fecskék befúrják magukat az iszapba és dermedt állapotban ott töltik a telet. Ma már tudjuk, hogy hazai költöző madaraink melegebb vidékre vonulnak.

Gondolkozzatok! Mi lehet a **legfőbb oka**, hogy ilyen fáradtságos és veszélyes utazásra vállalkoznak a madarak évről-évre? (Válaszként csak egy okot várunk, a legfontosabbat!)

.....

B. Szerencsére nem minden madarunk hagy el bennünket télre. Kiket láthatunk itthon hazai madaraink közül és kik költöznek el? Keressétek meg a betűrácsban rejtőző 10 madár nevét és válogassátok szét őket! (A csoportosításnál gondoljatok arra, amit az A. feladatrészben választottatok.)

Állandó madarak:

.....
.....
.....
.....

Vonuló (költöző) madarak:

.....
.....
.....
.....

S	Á	D	R	E	N	O	B	E	L	I	M	U	T	Ó
Ó	N	Z	I	S	Z	A	R	K	A	H	I	L	E	G
C	U	A	K	É	M	F	G	O	K	Ö	R	C	T	Y
Z	F	G	G	Y	U	R	G	Y	A	L	A	G	E	Ö
S	E	L	O	Y	V	Ő	N	E	K	A	M	Ó	T	N
I	H	A	K	T	F	Z	I	D	U	Ó	L	P	A	G
F	É	M	Á	É	C	A	R	I	K	Z	C	U	L	Y
Í	R	E	M	G	K	S	K	G	K	I	N	S	U	B
D	G	S	E	R	E	C	Á	O	I	M	Ü	P	A	A
A	Ó	U	G	E	K	I	I	N	P	Ö	R	A	L	G
D	L	K	O	F	U	L	T	N	I	Á	D	K	Z	O
E	Y	C	S	U	S	Z	K	A	E	D	N	U	J	L
J	A	N	D	T	E	N	U	K	Z	G	O	C	Á	Y
É	F	Ü	S	T	I	F	E	C	S	K	E	N	S	D



C. Egyikük képe hiányzik. Ki lehet az? Írjátok a szaggatott vonalra a nevét!

.....

Elérhető pontszám: 23 pont

5. FELADAT: Madaraink tele

Mutassátok be rajzos formában, hogy egy általatok választott, hazai madarunk mit csinál az őszi-téli időszakban! A tömören megfogalmazott információkat (pl. „buborékba” vagy más alakzatba beírva) a rajzba illesszétek be. A színes, kreatív megvalósítást nagyra értékeljük, de a madárfaj életéről rajzos és szöveges formában nyújtott információ ugyanolyan fontos! Rajzotok mérete maximum A/3 legyen!

Elérhető pontszám: 25 pont